

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 6. septembra 2012*

„Pritožbi — Ničnostna tožba — Nedopustnost tožbe — Zastopanje pred sodišči Unije — Odvetnik — Neodvisnost“

V združenih zadevah C-422/11 P in C-423/11 P,

zaradi pritožb na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vloženih 5. avgusta 2011,

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej s sedežem v Varšavi (Poljska), ki ga zastopata D. Dziedzic-Chojnacka in D. Pawłowska, pravni svetovalki,

Republika Poljska, ki jo zastopajo M. Szpunar, A. Kriaińska in D. Lutostańska, zastopniki,

pritožnika,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopata G. Braun in A. Stobiecka-Kuik, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi A. Prechal, predsednica senata, K. Schieman (poročevalec) in E. Jarašiūnas, sodnika,

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,

sodna tajnica: K. Sztanc-Sławiczek, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 4. junija 2012,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (predsednik urada za elektronske komunikacije, v nadaljevanju: PUKE) in Republika Poljska s pritožbama predlagata razveljavitev sklepa Splošnega sodišča Evropske unije z dne 23. maja 2011 v zadevi Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej proti

* Jezik postopka: poljščina.

Komisiji (T-226/10, ZOdl., str. II-2467, v nadaljevanju: izpodbijani sklep), s katerim je to kot nedopustno zavrglo tožbo PUKE za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2010) 1234 z dne 3. marca 2010, sprejetega na podlagi člena 7(4) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (okvirna direktiva) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 349).

Pravni okvir

Pravo Unije

- 2 Člen 19, prvi, tretji in četrti odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije, ki se v skladu s členom 53 istega statuta uporablja tudi za Splošno sodišče, določa:

„Države članice in institucije Unije pred Sodiščem zastopa zastopnik, ki je imenovan za vsako zadevo posebej; zastopniku lahko pomaga svetoalec ali odvetnik. [...]

[...]

Druge stranke mora zastopati odvetnik.

Le odvetnik, ki je vpisan v imenik odvetnikov v eni od držav članic ali drugi državi, ki je podpisnica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, lahko pred Sodiščem zastopa stranko ali ji pomaga.“

- 3 V različici navedenega člena 19 v poljskem jeziku je namesto izraza „odvetnik“ naveden izraz „odvetnik ali pravni svetoalec (radca prawny)“.
- 4 Člen 113 Poslovnika Splošnega sodišča določa:

„Splošno sodišče lahko kadar koli po uradni dolžnosti in po opredelitvi strank preizkusi, ali so izpolnjene procesne predpostavke javnega reda oziroma ali je tožba postala brezpredmetna in je treba postopek ustaviti [...].“

Poljsko pravo

- 5 V poljskem pravu je poleg odvetniškega poklica priznan tudi poklic pravnega svetovalca. Pravni svetovalci lahko zaprosijo za vpis v imenik odvetniške zbornice in so s tem upravičeni za zastopanje svojih strank ali delodajalcev pred poljskimi sodišči.
- 6 Poklicna zbornica pravnih svetovalcev je bila ustanovljena na podlagi člena 17(1) ustave Republike Poljske. Poklic pravnega svetovalca je urejen z zakonom o pravnih svetovalcih z dne 6. julija 1982, njegove pripadnike pa zavezuje etični kodeks pravnih svetovalcev (Kodeks Etyki Radcy Prawnego). V teh predpisih so vsebovane številne določbe, s katerimi so posebej urejena pravila o ponujanju storitev pravne pomoči s strani pravnih svetovalcev in s katerimi naj bi se zagotovilo, da lahko ti svetovalci opravljajo svoj poklic popolnoma neodvisno, ne glede na to, ali so pri stranki, ki ji svetujejo, v delovnem razmerju.
- 7 Na podlagi člena 193(1) zakona o telekomunikacijah (Ustawa z dnia Prawo telekomunikacyjnej) z dne 16. julija 2004 (Dz. U. št. 171, pozicija 1800) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje spora, PUKE opravlja svoje naloge prek Urzędu Komunikacji Elektronicznej (urad za elektronske komunikacije, v nadaljevanju: UKE).

- 8 V skladu s členom 25(4), točki 1 in 2, zakona o javnih uslužbencih (ustawa z dnia o służbie cywilnej) z dne 21. novembra 2008 (Dz. U št. 227, pozicija 1505) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje spora, mora generalni direktor UKE, in ne njegov predsednik, zagotoviti delovanje in kontinuiteto dela tega urada, pogoje za opravljanje njegove dejavnosti in organizacijo dela v njem. Prav tako mora generalni direktor UKE, in ne njegov predsednik, zagotoviti upravljanje osebja in izdati akte s področja delovnega prava v zvezi z zaposlenimi pri navedenem uradu.

Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijani sklep

- 9 PUKE je 14. maja 2010 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil tožbo za razglasitev ničnosti sklepa iz točke 1 te sodbe.
- 10 Tožbo pred Splošnim sodiščem sta vložili H. Gruszecka in D. Pawłowska, pravni svetovalki („radcowie prawni“).
- 11 V okviru ukrepa procesnega vodstva je Splošno sodišče od PUKE zahtevalo, naj pojasni, ali sta bili pravni svetovalki, ki sta v njegovem imenu podpisali tožbo, ob vložitvi tožbe pri njem v delovnem razmerju.
- 12 PUKE je v odgovoru na to zahtevo pojasnil, da sta H. Gruszecka in D. Pawłowska v delovnem razmerju pri UKE, in ne pri PUKE. Poleg tega je navedel, prvič, da je v skladu s poljsko zakonodajo generalni direktor UKE, in ne njegov predsednik, tisti, ki je pristojen za sklenitev, trajanje in ohranitev delovnega razmerja teh pravnih svetovalcev, drugič, da ti spadajo v kategorijo neodvisnih delovnih mest, neposredno podrejenih generalnemu direktorju UKE, in tretjič, da je delovno mesto pravnega svetovalca, ki svoj poklic opravlja v delovnem razmerju, na podlagi poljske zakonodaje o pravnih svetovalcih samostojno in neposredno podrejeno vodji organizacijske enote.
- 13 Splošno sodišče je zato preučilo dopustnost tožbe glede na določbe Statuta Sodišča o zahtevah glede zastopanja strank pred njim in v točkah od 16 do 23 izpodbijanega sklepa navedlo:

„16 V skladu z ustaljeno sodno prakso [...] zlasti iz uporabe izraza ‚zastopati‘ iz člena 19, tretji odstavek, Statuta Sodišča izhaja, da pri predložitvi zadeve Splošnemu sodišču ‚stranka‘ v smislu tega člena ne more nastopati sama, ampak jo mora zastopati tretja oseba, ki je vpisana v imenik odvetnikov v eni od držav članic ali drugi državi, ki je podpisnica Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) (glej sklep Splošnega sodišča z dne 19. novembra 2009 v zadevi EREF proti Komisiji, T-94/07, neobjavljen v ZOdl., točka 14 in navedena sodna praksa).

17 Navedena zahteva po zastopanju po tretji osebi je v skladu z naravo vloge, ki jo ima odvetnik in po kateri velja za sodelavca pravosodja, ki je poklican, da popolnoma neodvisno in v višjem interesu varstva prava nudi stranki pravno pomoč. Navedena narava ustreza pravnim izročilom, ki so skupna državam članicam, in ima, kot to izhaja prav iz člena 19 Statuta Sodišča, svoje mesto tudi v pravnem redu Unije (zgoraj [...] navedeni sklep z dne 19. novembra 2009 v zadevi EREF proti Komisiji, točka 15).

18 V obravnavani zadevi je treba že na začetku poudariti, da obveznost neodvisnosti, ki izhaja iz poklicnih pravil, ki urejajo poklic pravnega svetovalca, in na katero se sklicuje tožeča stranka, sama po sebi ne dokazuje, da sta jo imeli H. Gruszecka in D. Pawłowska pravico zastopati pred Splošnim sodiščem. Pojem neodvisnosti namreč ni opredeljen le pozitivno, namreč s sklicevanjem na deontološke obveznosti, temveč tudi negativno, to je z neobstojem delovnega razmerja (glej v tem smislu [...] sodbo [z dne 14. septembra 2010 v zadevi] Akzo Nobel Chemicals in Akros Chemicals proti Komisiji, [C-550/07 P, ZOdl., str. I-8301], točki 44 in 45, in [...] sklep z dne 29. septembra 2010 v združenih zadevah EREF proti Komisiji, [C-74/10 P in C-75/10 P], točka 53).

- 19 Dalje je treba ugotoviti, da tožeča stranka priznava, da sta H. Gruszecka in D. Pawłowska v delovnem razmerju pri UKE. V zvezi s tem navaja, da generalni direktor UKE odloča o ‚njuni zaposlitvi, delovnih pogojih in prenehanju njunega delovnega razmerja‘.
- 20 Nazadnje, tožeča stranka še navaja, da je naloga UKE podpora njegovemu predsedniku pri opravljanju zakonsko predpisanih nalog, ki so mu dodeljene.
- 21 Zato, tudi če bi morda obstajala velika razlika med predsednikom UKE in UKE in če formalno ne bi bilo delovnega razmerja med tožečo stranko in njenima pravnima svetovalkama, pogoji iz sodne prakse, navedene v točkah 16 in 17 zgoraj, v obravnavani zadevi niso izpolnjeni. Obstoj razmerja odvisnosti v UKE – pa čeprav je to samo v razmerju do generalnega direktorja –, katerega izključna naloga je pomoč tožeči stranki, namreč pomeni manjšo stopnjo neodvisnosti od tiste, ki jo ima v razmerju do svoje stranke pravni svetovalec ali odvetnik, ki svoje dejavnosti opravlja v zunanji pisarni.
- 22 Na ta sklep ne vpliva sklicevanje tožeče stranke na poljsko zakonodajo o poklicu pravnega svetovalca. Kot je bilo poudarjeno v točki 18 zgoraj, deontološke obveznosti same po sebi ne dokazujejo, da je zahteva po neodvisnosti izpolnjena. Poleg tega iz sodne prakse izhaja, da je treba določbe o zastopanju nepriviligiranih strank pred Splošnim sodiščem razlagati, kolikor je mogoče, avtonomno in brez sklicevanja na nacionalno pravo (zgoraj [...] navedeni sklep z dne 19. novembra 2009 v zadevi EREF proti Komisiji, točka 16).
- 23 Iz navedenega sledi, da delovno razmerje H. Gruszecke in D. Pawłowske pri UKE ni združljivo z zastopanjem tožeče stranke pred Splošnim sodiščem.“
- 14 Ob upoštevanju teh premislekov je Splošno sodišče sklenilo, da tožba glede na to, da sta jo podpisali samo H. Gruszecka in D. Pawłowska, ni bila vložena v skladu s členoma 19, tretji in četrti odstavek, in 21, prvi odstavek, Statuta Sodišča ter členom 43(1), prvi pododstavek, Poslovnika Splošnega sodišča in da je zato nedopustna.

Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

- 15 PUKE predlaga Sodišču, naj:
- izpodbijani sklep razveljavi in zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču ter
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 16 Republika Poljska predlaga, naj se izpodbijani sklep razveljavi.
- 17 Komisija predlaga Sodišču, naj:
- zavrne pritožbi in
  - pritožnikoma naloži plačilo stroškov.
- 18 Zadevi C-422/11 P in C-423/11 P sta bili s sklepom predsednika Sodišča z dne 8. decembra 2011 združeni za ustni postopek in izdajo sodbe.
- 19 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 16. aprila 2012 zavrnil predloge za intervencijo v podporo predlogom PUKE in Republike Poljske, ki sta jih 29. novembra 2011 vložila Krajowa Izba Radców Prawnych (nacionalna zbornica pravnih svetovalcev) in Evropsko združenje pravnikov v podjetjih, 2. decembra 2011 pa Law Society of England and Wales.

Pritožbi

- 20 Ne da bi bilo treba preučiti dopustnost pritožbe, ki jo je v zvezi s členom 19 Statuta Sodišča vložil PUKE, saj je ravno pravno vprašanje, ki se nanaša na to dopustnost, predmet te pritožbe, je treba navesti, da v utemeljitev svoje pritožbe PUKE navaja pet razlogov, od katerih prvi, drugi, četrti in peti ustrezajo dvema deloma prvega razloga ter drugemu in tretjemu razlogu, ki jih v utemeljitev svoje pritožbe navaja Republika Poljska.

Prvi pritožbeni razlog PUKE in prvi del prvega pritožbenega razloga Republike Poljske: napačna razlaga člena 19 Statuta Sodišča

- 21 Pritožnika očitata Splošnemu sodišču, da je napačno razlagalo člen 19 Statuta Sodišča, ker je menilo, da se s to določbo zahteva, da je svetovalec, ki zastopa stranko pred sodišči Unije, v odnosu do te stranke neodvisen, kar pa za pravni svetovalki, ki sta vložili tožbo pred Splošnim sodiščem, ne velja.
- 22 V zvezi s tem zatrjujeta, da sta bili zadevni pravni svetovalki v delovnem razmerju pri UKE, in ne pri PUKE. Poleg tega naj bi bili v UKE odvisni od generalnega direktorja, ki je edini odgovoren za delovanje tega urada in zlasti za upravljanje osebja. Vsekakor pa naj bi bila s predpisi, s katerimi je urejeno opravljanje poklica pravnega svetovalca, zagotovljena popolna neodvisnost njunega pravnega dela, tudi v odnosu do njunega delodajalca.
- 23 V zvezi s tem je treba spomniti, kot je Splošno sodišče pravilno presodilo v točki 17 izpodbijanega sklepa, da je vloga odvetnika v pravnem redu Unije, ki izhaja iz pravnih tradicij, ki so skupne državam članicam, in na kateri temelji člen 19 Statuta Sodišča, zasnovana kot vloga sodelavca pravosodja, ki je poklican, da popolnoma neodvisno in v višjem interesu varstva prava ponuja stranki potrebno pravno pomoč (glej v tem smislu sodbo z dne 18. maja 1982 v zadevi AM & S Europe proti Komisiji, 155/79, Recueil, str. 1575, točka 24; zgoraj navedeno sodbo Akzo Nobel Chemicals in Akcros Chemicals proti Komisiji, točka 42, in zgoraj navedeni sklep EREF proti Komisiji z dne 29. septembra 2010, točka 52).
- 24 Zahteva po odvetnikovi neodvisnosti vsebuje pogoj, da med njim in njegovo stranko ne obstaja delovno razmerje (glej zgoraj navedeni sklep EREF proti Komisiji z dne 29. septembra 2010, točka 53 in navedena sodna praksa). Kot je namreč Splošno sodišče pravilno presodilo v točki 18 izpodbijanega sklepa, pojem neodvisnosti ni opredeljen le pozitivno, in sicer s sklicevanjem na deontološke obveznosti, temveč tudi negativno, to je z neobstojem delovnega razmerja (zgoraj navedena sodba Akzo Nobel Chemicals in Akcros Chemicals proti Komisiji, točka 45).
- 25 To sklepanje se v enaki meri uporablja za položaj, kot je položaj pravnih svetovalk v tem sporu, v katerem so odvetniki zaposleni pri subjektu, ki je povezan s stranko, ki jo zastopajo. Delovno razmerje pravnih svetovalk v UKE – čeprav je ta formalno ločen od PUKE – namreč lahko vpliva na njuno neodvisnost, saj imata UKE in PUKE v veliki meri iste interese. Obstaja namreč tveganje, da na strokovno mnenje teh zastopnic vsaj deloma vpliva njuno poklicno okolje.
- 26 Poleg tega zaradi razlogov iz točke 24 te sodbe navedbe pritožnikov o tem, da je odvetnik, ki je zaposlen pri stranki, ki jo zastopa, v odnosu do nje enako neodvisen kot odvetnik, ki opravlja svoje delo kot samozaposlena oseba, v obravnavanem primeru niso upoštevne.
- 27 Nazadnje je treba zavriniti argumentacijo Republike Poljske o domnevnih praktičnih težavah, ki so posledica potrebe po uporabi odvetniških storitev. Ne le javni organi, kot je UKE, ampak tudi vsi zasebniki, nosijo dodatne stroške zaradi obveznosti, da jih zastopa zunanji odvetnik. Poleg tega nikakor ni bilo dokazano, da bi težave, ki so povezane z dostopom do zaupnih informacij v javnih organih ali ki se nanašajo na določbe o pravu javnih naročil, bistveno ovirale zastopanje javnih organov pred sodišči Unije.

28 Ob upoštevanju teh preudarkov je treba prvi razlog PUKE in prvi del prvega razloga Republike Poljske, ki ju navajata v utemeljitev svojih pritožb, zavrni kot neutemeljena.

Drugi pritožbeni razlog PUKE in drugi del prvega pritožbenega razloga Republike Poljske: nespoštovanje posebnosti in neodvisnosti poklica pravnega svetovalca na Poljskem

29 Pritožnika navajata, da člen 19, četrti odstavek, Statuta Sodišča napotuje na nacionalno pravo in da se v nasprotju s tem, kar Splošno sodišče predlaga v točki 22 izpodbijanega sklepa, pri razlagi tega statuta ne sme zanemariti nacionalna zakonodaja. Prav nacionalno pravo – v obravnavanem primeru poljsko pravo – naj bi določalo pravico odvetnikov za nastopanje pred nacionalnimi sodišči in torej sodišči Unije.

30 PUKE se sklicuje na sodno prakso, v skladu s katero lahko država članica, kadar ni posebnih predpisov Unije na zadevnem področju, prosto uredi opravljanje odvetniškega poklica na svojem ozemlju in se lahko zato pravila, veljavna za ta poklic, med državami članicami bistveno razlikujejo.

31 Pritožnika v zvezi s tem navajata, da določbe sekundarnega prava Unije na področju priznavanja poklicnih kvalifikacij odvetnikov ne narekujejo razlikovanja glede pravice odvetnikov do zastopanja stranke v sodnem postopku ne glede na to, ali zastopanje izvajajo v okviru delovnega razmerja s stranko, ki jo zastopajo, ali ne. V teh besedilih je zgolj predvidena možnost, da države članice uvedejo tako razlikovanje, če njihovo nacionalno pravo odvetnikom, ki so v delovnem razmerju, prepoveduje zastopanje njihovega delodajalca pred sodiščem.

32 Če nacionalna ureditev odvetniku zagotavlja tak neodvisen položaj, da mu omogoča zastopanje njegovega delodajalca pred nacionalnimi sodišči, po mnenju pritožnikov torej z ničemer ni upravičeno, da se odvetniku odreče pravica zastopati stranke pred sodišči Unije. Poljski pravni in deontološki okvir naj ne bi razlikoval med pravnimi svetovalci glede na to, ali so pri stranki, ki jo zastopajo, v delovnem razmerju ali ne, in naj bi dovolj zagotavljal njihovo neodvisnost. Po mnenju Republike Poljske razlikovanje iz izpodbijanega sklepa vodi do razlikovanja v škodo ene od oblik zagotavljanja storitev pravnega svetovanja in tistih, ki jo uporabljajo.

33 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da člen 19, četrti odstavek, Statuta Sodišča s tem, da določa, da lahko le odvetnik, ki je vpisan v imenik odvetnikov v eni od držav članic, pred Sodiščem zastopa stranko, postavlja nujni pogoj, ki ga mora izpolniti vsak odvetnik, ki deluje v imenu stranke, ki ni država članica ali institucija Unije, pred sodišči Unije. Tega pogoja pa vendar ni mogoče razlagati tako, da pomeni zadosten pogoj v smislu, da bi vsi odvetniki, ki so vpisani v imenik odvetnikov v eni od držav članic, smeli samodejno nastopati pred sodišči Unije.

34 Čeprav – kot je bilo navedeno v točki 23 te sodbe – vloga odvetnika v pravnem redu Unije izhaja iz pravnih tradicij, ki so skupne državam članicam, pa se v okviru sporov pred sodišči Unije uporablja objektivno, pri čemer je ta uporaba nujno neodvisna od nacionalnih pravnih redov.

35 Splošno sodišče je zato v točki 22 izpodbijanega sklepa pravilno presodilo, da je treba določbe o zastopanju nepriviligiranih strank pred sodišči Unije razlagati, kolikor je mogoče, avtonomno in brez sklicevanja na nacionalno pravo.

36 Iz istih razlogov člen 67(1) PDEU, na katerega se sklicuje PUKE v dokaz kršitve spoštovanja različnih pravnih sistemov in praks držav članic, v teh okoliščinah ni upošteven, saj člen 19 Statuta Sodišča, ki se upošteva v obravnavanem primeru, ne ureja zastopanja strank pred nacionalnimi sodišči, ampak pred sodišči Unije.

37 Zato je treba drugi razlog PUKE in drugi del prvega razloga Republike Poljske, ki ju navajata v utemeljitev svojih pritožb, zavrni kot neutemeljena.

Tretji pritožbeni razlog PUKE: kršitev načela prenosa pristojnosti in načela subsidiarnosti

- 38 PUKE se sklicuje na kršitev načela prenosa pristojnosti, ki izhaja iz člena 5(1) in (2) PEU v povezavi s členom 4(1) PEU. Trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je omejilo uporabo člena 19, tretji odstavek, Statuta Sodišča na odvetnike, ki ne delujejo na podlagi pogodbe o zaposlitvi, poseglo v pristojnost držav članic, da določijo, ali je neka oseba odvetnik, in je zato kršilo načelo prenosa pristojnosti. Namen prava Unije naj ne bi bila določitev pogojev, ki morajo biti izpolnjeni za opravljanje odvetniškega poklica.
- 39 PUKE tudi trdi, da je z izpodbijanem sklepom kršeno načelo subsidiarnosti, ker z ničemer ni mogoče utemeljiti trditve, da naj bi bilo na nacionalni ravni nemogoče doseči cilj neodvisnosti odvetnikov ali pravnih svetovalcev.
- 40 V zvezi s tem zadostuje spomniti, da se ti pritožbi ne nanašata na organizacijo opravljanja odvetniškega poklica na ozemlju države članice, ampak na zastopanje strank pred sodišče Unije, kot je predvideno v Statutu Sodišča. Poleg tega razlaga pojma odvetnika v smislu člena 19 tega statuta ne vpliva na zastopanje strank pred sodišči države članice in zato ne more kršiti načela prenosa pristojnosti in načela subsidiarnosti.
- 41 Zato je treba tretji razlog, ki ga PUKE navaja v podporo svoji pritožbi, zavrniti kot neutemeljen.

Četrty pritožbeni razlog PUKE in drugi pritožbeni razlog Republike Poljske: kršitev načela sorazmernosti

- 42 Pritožnika trdita, da razlaga člena 19, tretji in četrty odstavek, Statuta Sodišča, v skladu s katero pravni svetovalci, ki so v delovnem razmerju pri stranki, te ne morejo zastopati pred sodišči Unije, ni upravičena z nujnostjo varovanja izvajanja sodne oblasti v Uniji ali z nujnostjo zagotoviti, da stranke uporabljajo storitve, ki jih nudi neodvisen pravni svetovalac. S tako razlago bi bilo torej kršeno načelo sorazmernosti iz člena 5(4) PEU.
- 43 Pritožnika trdita, da obstajajo manj omejevalni materialni in formalni ukrepi, s katerimi je mogoče doseči isti cilj neodvisnosti zastopnika stranke v postopku pred sodišči Unije, ne da bi bilo treba v celoti izključiti poklicno kategorijo pravnih svetovalcev, ki opravljajo svoj poklic na podlagi pogodbe o zaposlitvi. Taki ukrepi naj bi bili na Poljskem sprejeti z različnimi zakonskimi in deontološkimi določbami, s katerimi je urejeno opravljanje poklica pravnih svetovalcev.
- 44 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da se ne zdi, da materialni in formalni ukrepi, na katere se sklicujeta pritožnika, omogočajo zagotovitev neodvisnosti odvetnika v enaki meri kot neobstoj delovnega razmerja med zadnjim in njegovo stranko.
- 45 Zato je treba četrty razlog PUKE in drugi razlog Republike Poljske, ki ju navajata v utemeljitev svojih pritožb, zavrniti kot neutemeljena.

Peti pritožbeni razlog PUKE in tretji pritožbeni razlog Republike Poljske: neobrazložitev izpodbijanega sklepa

- 46 Pritožnika opozarjata na ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero mora biti v obrazložitvi odločbe jasno in natančno predstavljeno razlogovanje Splošnega sodišča, s čimer je zadevnim osebam omogočeno, da se seznanijo z razlogi, iz katerih so bili zadevni ukrepi sprejeti, Sodišču pa, da ima dovolj elementov za sodni nadzor.
- 47 Pritožnika menita, da Splošno sodišče v obravnavanem primeru ni posvetilo dovolj pozornosti pojasnilom, ki jih je posredoval PUKE v zvezi z razmerjem med njim in pravnima svetovalkama, ki sta ga zastopali. Prav tako naj bi Splošno sodišče v točki 22 izpodbijanega sklepa povsem prezrlo

argumente glede neodvisnosti pravnih svetovalcev. Splošno sodišče naj brez predhodne poglobljene analize določb nacionalnega prava, s katerimi je urejeno opravljanje poklica pravnega svetovalca, ne bi moglo pravilno sprejeti tega sklepa.

- 48 V zvezi s tem je treba opozoriti, da obveznost obrazložitve Splošnemu sodišču ne nalaga, da zagotovi razlago, ki bi izčrpno in posamično sledila ugotovitvam, ki jih navajajo stranke v sporu; obrazložitev je torej lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, iz katerih Splošno sodišče ni sprejelo njihovih argumentov, Sodišču pa omogoča, da razpolaga z dovolj elementi za izvajanje nadzora (sodba z dne 9. septembra 2008 v združenih zadevah FIAMM in drugi proti Svetu in Komisiji, C-120/06 P in C-121/06 P, ZOdl., str. I-6513, točka 96 in navedena sodna praksa).
- 49 Kot je bilo navedeno v točki 35 te sodbe, je Splošno sodišče v točki 22 izpodbijanega sklepa pravilno presodilo, da je treba določbe o zastopanju nepriviligiranih strank pred sodišči Unije razlagati, kolikor je mogoče, avtonomno in brez sklicevanja na nacionalno pravo. Zato Splošno sodišče nikakor ni bilo zavezano k analizi posebne oblike delovanja pravnih svetovalcev na Poljskem in različnih ravni njihove neodvisnosti ter določb nacionalnega prava, s katerimi je urejena njihova dejavnost.
- 50 Zato je treba peti razlog PUKÉ in tretji razlog Republike Poljske, ki ju navajata v utemeljitev svojih pritožb, zavrnuti kot neutemeljena.
- 51 Ker ni mogoče ugoditi nobenemu od pritožbenih razlogov, ki sta jih navedla pritožnika v utemeljitev svojih pritožb, je ti treba zavrnuti.

Stroški

- 52 V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki velja za pritožbeni postopek na podlagi člena 118 Poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili priglášeni. Komisija je predlagala, naj se pritožnikoma naloži plačilo stroškov, in ker ta nista uspela s svojimi pritožbenimi razlogi, se jima naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

- 1. Pritožbi se zavrneta.**
- 2. Prezes Urzędem Komunikacji Elektronicznej in Republici Poljski se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi